

Dosarul nr. 2r-230/22

2-17192094-01-2r-29042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător: (A. Brăgaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: (I. Țurcan, V. Cotorobai, M. Anton)

Instanța de revizuire, Curtea de Apel Chișinău: (jud.: A. Panov, O. Cojocar, M. Anton)

DECIZIE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Guzun Fiodor împotriva lui Guzun Tatiana, Guzun Zinaida și Lupușor Anatoli, intervenienți accesorii notarul public Gladîș Alexandru și Ceban Galina, cu privire la declararea nulității procurii, contractelor de donație și a contractului de vânzare-cumpărare,

împotriva încheierii din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Guzun Tatiana, împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 24 august 2017, Guzun Fiodor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Guzun Tatiana, Guzun Zinaida și Lupușor Anatoli, intervenienți accesorii notarul public Gladîș Alexandru și notarul public Ceban Galina solicitând declararea nulă a contractelor de donație, contractul de vânzare-cumpărare și procura eliberată de Guzun Fiodor pe numele lui Guzun Tatiana, autentificată de notarul public Gladîș Alexandru.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial. Au fost anulate contractul de donație nr.2814 din 15 aprilie 2016, contractul de vânzare-cumpărare nr.2816 din 15 aprilie 2015 și contractul de donație nr.3197 din 27 aprilie 2016.

La 25 iulie 2018, Guzun Zinaida a depus cerere de apel, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, pe motiv că este pensionară și este în imposibilitate financiară de a achita taxa de stat, repunerea apelului în termenul de a ataca hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 13 aprilie 2018, invocând că nu a fost pe teritoriul Republicii Moldova și nu a putut să cunoască despre faptul emiterii hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărârii, prin care de respins acțiunea reclamantului.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea apelantei Guzun Zinaida de repunere în termen și s-a repus Guzun Zinaida în

termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 13 aprilie 2018, și s-a admis cererea apelantei Guzun Zinaida de scutire de la plata taxei de stat, fiind scutită integral de la plata taxei de stat.

Prin decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Guzun Zinaida a fost respins și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, raportând dispozițiile normelor legale aplicabile litigiului la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond ca fiind una corectă, iar circumstanțele cauzei confirmă cert și fără echivoc comportamentul dolosiv și cu rea-credință a Tatianei Guzun, Zinaidei Guzun, Anatoli Lupușor și Eduard Lupușor față de Fiodor Guzun, de a-l depozeda de bunurile imobile a acestuia, care au fost agonisite în timpul căsătoriei cu Guzun Zinaida.

Prin urmare, instanța de apel a conchis despre temeinicia pretențiilor reclamantului referitoare la declararea nulă a contractului de donație nr.2814 din 15 aprilie 2016, încheiat între Guzun Tatiana din numele lui Guzun Fiodor cu Guzun Zinaida, autentificat de notarul public Galina Ceban și declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr.2816, încheiat între Guzun Fiodor, reprezentat de către Guzun Tatiana, în baza procurii din 01 iunie 2015 și Lupușor Anatoli, autentificat de notarul public Galina Ceban, precum și a contractului de donație nr. 3197 din 27 aprilie 2016, încheiat între Lupușor Anatoli și Guzun Zinaida.

La 17 februarie 2019, Guzun Zinaida a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

Prin încheierea din 18 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Guzun Zinaida a fost considerat inadmisibil.

La 28 octombrie 2021, Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Ca temei de revizuire, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) și e) din Codul de procedură civilă, Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, a indicat că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute în cadrul examinării apelului declarat de Guzun Zinaida, și anume, prin sentința din 02 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, Lupușor Anatolie a fost achitat de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

A notat Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, că urmărirea penală în privința lui Lupușor Anatolie a fost ilegală, iar constatările reținute de instanța de apel în sensul emiterii deciziei au fost mincinoase și obținute prin metode ilegale de fostul procuror Nicu Șendrea la solicitarea lui Guzun Fiodor.

Consideră că decizia instanței de apel necesită a fi revizuită pentru ajustarea jurisprudenței naționale, la jurisprudența Curții Europene.

Prin încheierea din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 18 aprilie 2022, Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Sergheie, a declarat recurs împotriva încheierii din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu soluționarea problemei respective prin admiterea cererii de revizuire și remiterea cauzei spre judecare în instanța de apel.

În motivarea recursului Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, a indicat că Curtea de Apel Chișinău în la adoptarea încheierii din 08 februarie 2022 a încălcat prevederile legislației naționale și a tratatelor internaționale la care RM este parte.

A susținut că, în motivarea încheierii contestate nu se regăsesc aprecieri cu privire la aplicabilitatea la caz a dispozițiilor art. 449 lit. e) CPC.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 28 februarie 2022 la adresa electronică a avocatului Mocanu Serghei, indicată în mandatul avocațial seria MA nr. 1634699 din 28 octombrie 2021: serghei.mocanu.76@mail.ru (f.d. 39, 73).

Totodată, se reține că prin dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022, au fost stabilite măsuri specifice în domeniul justiției, fiind suspendată de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile, cu excepțiile prevăzute la pct. 5.1.1 din dispoziție. Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției, începând cu data de 04 aprilie 2022, judecarea cauzelor civile fiind reluată din oficiu.

Astfel, recursul declarat de către avocatul Mocanu Serghei, în interesele lui Guzun Tatiana la 18 aprilie 2022, este în termen

La 29 aprilie 2022 în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 81 vol. II), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art.451 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din recursul declarat rezultă că recurentul î-și exprimă dezacordul cu actul judecătoresc adoptat de către instanța de revizuire prin care a respins ca fiind inadmisibilă cererea sa de revizuire împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În acest sens, Colegiul menționează că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care țin de fondul cauzei și sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția care va fi adoptată. Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția Curții de Apel Chișinău de respingere a cererii de revizuire depusă de Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei. Or, sentința din 02 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, emisă în cauza penală, prin care a fost achitat Lupușor Anatolie, nu a servit drept temei pentru emiterea deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, care a fost supusă revizuirii în prezenta cauză civilă, menținută ulterior prin încheierea din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că temeiul de revizuire a deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la care a făcut referire Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei și anume art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă - s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere, nu este aplicabil în speța dată.

Mai mult ca atât, Guzun Tatiana nu a contestat hotărârea din 13 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și nici decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău expusă în încheierea din 08 februarie 2022, că circumstanțele invocate de Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei ca temei de revizuire a deciziei din 10 octombrie 2019, nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) și e) din Codul de procedură civilă și nu constituie temei de redeschidere a procesului.

Se reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu

poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință Brumărescu c. României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța Roșca c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluții definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. 6 Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabikh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Guzun Tatiana, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei și de a menține încheierea din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Guzun Tatiana, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei.

Se menține încheierea din 08 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Guzun împotriva lui Guzun Tatiana, Guzun Zinaida și Lupușor Anatoli, intervenienți accesorii notarul public

Gladiş Alexandru și Ceban Galina, cu privire la declararea nulității procurii, contractelor de donație și a contractului de vânzare-cumpărare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic